

culturele raad overijssel
stationsweg 5 zwolle postbus 527
telefoon 05200-12863

81988: 21 FEB. 1977

21 FEB. 1977

Aanvullende nota met betrekking
tot de subsidiëring van de
OVERIJSSELSE MUZIEKSCHOLEN.

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

culturele raad overijssel

C 6
AAN
435.7

printed on the ...
...
... 1940

<u>I N H O U D</u>		<u>Pag.</u>
I.	INLEIDING	1
II.	<u>MOGELIJKHEDEN VAN SUBSIDIERING IN DE EXPLOITATIELASTEN</u>	3
	11.1 Systemen	3
	11.2 Welk bijdragesysteem	3
	11.3 Drempels	3
	11.4 Lesgeldtarief, gedifferen- tieerd naar inkomen	4
	11.5 Het slechten van drempels	5
	11.5.1 Financiële drempels	5
	11.5.2 Drempels van niet-financiële aard	6
	11.6 Konklusies en aanbevelingen	7
III.	<u>INSTRUMENTAAL GROEPSONDERWIJS</u>	8
IV.	<u>OVERIGE STIMULERENDE MAATREGELEN</u>	9
V.	<u>SAMENVATTING EN PRIORITEITEN</u>	10

B I J L A G E N

1. Brief Gedeputeerde Staten aan Culturele Raad Overijssel d.d. 21 oktober 1975.
2. Overzicht benodigd instrumentarium ten behoeve van uitleen.

Zwolle, 1 april 1976
 Nummer CR/6827/GvA/TM

AANVULLENDE NOTITIE MET BETREKKING TOT DE SUBSIDIERING VAN DE OVER-IJSSELSE MUZIEKSCHOLEN

1. INLEIDING

De NOTA OVER DE VOORTZETTING VAN DE SUBSIDIERING VAN DE OVERIJSSELSE MUZIEKSCHOLEN DOOR DE PROVINCIE OVERIJSSSEL werd in december 1974 door de Culturele Raad Overijssel aan Gedeputeerde Staten aangeboden.

Deze nota werd geschreven omdat G.S. een advies wensten over de mogelijkheden en wenselijkheden van wijziging in het provinciale subsidiesysteem.

Als reactie op de nota ontving de culturele raad van G.S. een aantal kanttekeningen (brief d.d. 8 april 1975), die overwegend waren toegespitst op de in deze nota voorgestelde nieuwe subsidieverdeelsleutel. Op uitnodiging van G.S. volgde een gesprek van dit college met de culturele raad, waarin met name de mogelijkheden om te komen tot een gedifferentieerd lesgeldsysteem aan de orde werden gesteld.

Hierbij bleek dat G.S. veel bezwaren hadden tegen de voorgestelde verdeelsleutel. Deze werd te ingewikkeld gevonden, terwijl ook bij de effectiviteit vraagtekens werden geplaatst. Ook vroegen G.S. zich af, of zij als de kleinste subsidiënt wel een zelfstandig beleid op dit punt konden voeren.

Bij schrijven van 21 oktober 1975 (bijlage 1) werd aan de raad definitief medegedeeld dat G.S. het advies over de nieuwe verdeelsleutel niet zouden volgen. Voortbordurend op het uitgangspunt: tariefstelling gedifferentieerd naar draagkracht, dit om de muziekonderwijskansen voor belangstellenden in de lagere inkomensgroepen groter te maken dan tot nu toe het geval is, werd door G.S. een nieuw idee aangedragen.

Dit idee behelst een subsidiesysteem aan de muziekscholen dat deelname mogelijk moet maken voor die groepen die tot nu toe geen gebruik maakten van de muziekscholen.

Met betrekking tot de vorm van dit systeem gaan de gedachten van G.S. uit naar bijdragen in de exploitatielasten van muziekscholen van dien aard dat de kosten van lessen aan leerlingen uit deze categorie door het provinciaal subsidie gewaarborgd zijn. Als nadere omschrijving is daarbij gegeven dat dit subsidie dan aan de school zou kunnen worden uitbetaald en dat de school in dat geval de inkomenspositie van de ouders moet beoordelen en administreren met het doel de provincie jaarlijks tevoren bericht te kunnen zenden ter bepaling van het subsidie.

Over deze nog niet verder uitgewerkte gedachte verzocht het college om advies, met name ten aanzien van de mogelijkheden en de wijze van uitvoeren.

De sectie muziekscholen kreeg als eerste in de raad dit advies ter behandeling. Het idee van het provinciaal bestuur om muziekonderwijs voor bredere lagen van de bevolking mogelijk te maken en daartoe dremfels te slechten, sprak de sectie aan.

Door de diverse discussies in het muziekscholenoverleg over de wenselijkheden en mogelijkheden van meer doelgerichte subsidiëring ontstond ook hier de behoefte aan een heroriëntatie op basis van de door Gedeputeerde en Provinciale Staten uitgesproken beleidsuitgangspunten.

Problematisch achtte de sectie echter de uitvoeringsmogelijkheden van het voorstel van G.S.^{x)} Een subsidiesysteem dat zich alleen richt op bepaalde groepen verdraagt zich niet met de uitgangspunten die de overige subsidiënten hanteren. Ook zijn de huidige muziekschooladministraties niet berekend op het uitvoeren van het lesgeldsysteem dat hieruit logischerwijze zou moeten voortvloeien. Muziekscholen en subsidiënten gaan tot op heden steeds uit van het totale aantal deelnemers.

Alvorens een ontwerp voor een advies op te stellen besloot de sectie om de gedeputeerde van cultuur, de heer A. Smit, uit te nodigen voor een informatief onderhoud.

Dit onderhoud met het plenaire muziekscholenoverleg vond plaats op 13 januari j.l.. Uitvoerig werden de mogelijkheden van de provincie ten aanzien van het muziekschoolsubsidiebeleid doorgesproken. Dit leidde tot het verzoek van de heer Smit om een aanvullende nota, waarvan hier het resultaat.

Deze nota geeft aanvullende informatie over zaken die ook reeds in de eerste nota behandeld zijn. Daarnaast zijn enige nieuwe onderwerpen opgenomen, zoals:

- . een uitleeninstrumentarium;
- . proefprojecten verbetering muzikale vorming in het basisonderwijs;
- . een informatie- en studieproject instrumentaal groepsonderwijs op de muziekscholen.

x) en andere groepen uitsluit

II. MOGELIJKHEDEN VAN SUBSIDIERING IN DE EXPLOITATIEELASTEN

II.1 Systemen

In het overleg met G.S. zijn tot op heden drie mogelijkheden aan de orde gesteld.

1e. een jaarlijkse bijdrage per wekelijks gegeven klokuur

Dit is het huidige systeem. Het is afgeleid van het rijks-subsidiesysteem, waarbij de subsidies ook per gegeven wekelijks klokuur worden vastgesteld. Het subsidiebedrag van de provincie Overijssel bedraagt voor 1976 f 72,-- jaarlijks volgens deze maatstaf. Voor 1976 zijn 5911 uren geraamd waarvoor een bedrag van f 46.100,-- op de begroting is opgenomen.

2e. De subsidieverdeelsleutel

Zoals deze door de culturele raad in december 1974 in de subsidienota over de muziekscholen is voorgesteld.

Het beschikbare subsidiebedrag wordt hiermede verdeeld volgens een formule die is samengesteld uit drie factoren t.w. de grootte van de school, de gemiddelde lesgeldopbrengst in de provincie per uur en het gemiddelde van de laagste groep van lesgeldtarieven. Zoals in de inleiding is gememoreerd is deze sleutel door G.S. reeds afgewezen.

3e. Gerichte bijdrage aan deelnemers uit de lagere inkomensgroepen

Zie het voorstel van G.S. zoals opgenomen in de inleiding.

II.2 Welk bijdragesysteem?

Uit de beschikbare deelnamecijfers van het muziekschoolonderwijs blijkt dat de minder draagkrachtige bevolkingsgroepen relatief zijn ondervertegenwoordigd. Daaruit kan worden gekonkludeerd dat er voor deze groepen drempels zijn. Het streven van de provincie is er op gericht middels wijzigingen in het subsidiesysteem de financiële drempels die de deelname aan het muziekschoolonderwijs voor gegadigden uit de lagere inkomensgroepen in de weg staan te slechten.

Hierbij wordt uitgegaan van de gedachte dat een lager lesgeld een grotere deelname betekent.

Alvorens in te gaan op de vraag hoe het slechten van drempels financieel geregeld kan worden is het wellicht nuttig enige aspecten van het 'drempelprobleem' nader te belichten.

II.3 Drempels

Als we de gangen nagaan van een kind dat een opleiding aan een muziekschool volgt, dan zien we dat zich tenminste drie drempels kunnen voordoen:

De eerste drempel kan zich voordoen wanneer het kind of de ouders voor de keuze komen te staan van het volgen van een opleiding Algemeen Muzikale Vorming (A.M.V.), waarmee als regel de muziek-schoolopleiding begint.

De beslissing hierover hangt meestal af van de motivatie van de ouders van het kind. Is de motivatie van de ouders positief dan mag worden aangenomen dat het kind, indien het wil, ook daadwerkelijk op de muziekschool komt. Hoewel het A.M.V.-onderwijs op de muziekschool niet kosteloos is, mag, gezien de tariefstelling, ervan worden uitgegaan dat het lesgeld hiervoor niet onoverkomelijk is. Aan de Overijsselse muziekscholen liggen deze tarieven nagenoeg allemaal tussen f 45,-- en f 65,-- per leerling per jaar. Naar schatting volgt 20% van alle kinderen A.M.V.-onderwijs, althans in die plaatsen waar een muziekschool is gevestigd.

Zijn de ouders hiertoe niet voldoende gemotiveerd dan is voor de meeste kinderen de kans op muziekonderwijs voorgoed verkeken. Uit onderzoekgegevens is bekend geworden dat de muzikale vorming in het basisonderwijs in het algemeen slecht uit de verf komt. In een aanzienlijk aantal gevallen zelfs helemaal niet gegeven wordt.

Na de lagere schoolperiode worden de kansen nog veel kleiner aangezien de ontvankelijkheid voor muzikale vorming reeds aanzienlijk is achteruit gegaan, althans wanneer er dan nog aan begonnen moet worden.

Konklusie: De eerste drempel is vooral een milieudrempel. Daarnaast speelt de slechte situatie met betrekking tot de muzikale vorming in het basisonderwijs een belangrijke rol.

De tweede drempel wordt aangetroffen na de beëindiging van de A.M.V.-opleiding, die meestal twee jaren duurt. (Bij sommige scholen wordt de A.M.V.-opleiding langer doorgetrokken tot drie of vier jaar toe. In dat geval bestaat vanaf het derde jaar de mogelijkheid tot het volgen van instrumentale lessen). Zal het kind zijn muzikale opleiding vervolgen met het leren bespelen van een instrument is de vraag, die zich dan voordoet.

Uiteraard spelen bij deze keuze het verloop en de resultaten van de A.M.V.-opleiding een belangrijke rol.

Deze keuze wordt echter ook voor een belangrijk deel door financiële motieven bepaald. Het lesgeld voor de instrumentale lessen is aanmerkelijk hoger, vooral omdat deze lessen niet klassikaal kunnen worden gegeven, doch meestal individueel of in klein groepsverband (2 à 3 leerlingen) plaatsvinden. Deze wijze van instructie is aanzienlijk duurder hetgeen ook in het lesgeld tot uitdrukking komt. De meeste scholen stellen de les-gelden op 30% van de variabele kosten.

Konklusie: de tweede drempel is vooral een financiële.

Deze konklusie geldt eveneens voor de derde drempel, die voor vele instrumentale leerlingen dan nog om de hoek komt kijken. Er moet namelijk een instrument en muziek worden aangeschaft. De kosten daarvan zijn vooral voor de lagere inkomensgroepen vaak te hoog.

11.4 Lesgeldtarief instrumentaal muziekonderwijs, gedifferentieerd naar inkomen

Om het lesgeld voor de leerlingen uit de lagere inkomensgroepen betaalbaar te houden, zijn in deze provincie gedurende de laatste jaren steeds meer muziekscholen ertoe overgegaan een gedifferentieerd - ook wel getrapd genoemd - tarief in te voeren.

Kort gezegd komt dit erop neer dat leerlingen uit de lagere inkomensgroepen minder betalen dan het gemiddelde bedrag dat aan lesgeld wordt geheven. Leerlingen uit de hogere inkomensgroepen betalen dan meer.

Acht van de Overijsselse muziekscholen hebben dit systeem reeds ingevoerd. Waarschijnlijk worden het er binnenkort negen. De Enschedese en Hengelose muziekscholen lopen op kop voor wat betreft het aantal tariefgroepen dat wordt gehanteerd, respectievelijk 15 en 10.

11.5 Het slechten van drempels

11.5.1 Financiële drempels

Het is noodzakelijk dat de overheden ervoor zorgen dat het instrumentale muziekonderwijs betaalbaar blijft. Vergeleken met andere culturele voorzieningen, zoals bibliotheken, creatieve centra, volksuniversiteiten, etc., is het muziekonderwijs bepaald niet goedkoop. De lesgeldtarieven worden vastgesteld op het maximaal draagbare. Door de tarieven instrumentaal onderwijs zodanig vast te stellen dat deze voor iedere inkomensgroep een gelijk percentage van het ^{besteedbare} inkomen bedragen, zijn naar de mening van de Overijsselse muziekscholen optimale waarborgen geschapen voor gelijke kansen tot deelname, althans voor wat het lesgeld betreft.

Bij de muziekscholen knelt momenteel vooral de vraag hoe het lesgeld in totaliteit betaalbaar kan worden gehouden, gezien de sterk stijgende kosten. Een even zo knellende vraag is hoe aan de vraag naar muziekonderwijs kan worden voldaan. Op nagenoeg alle scholen zijn groeibeperkende maatregelen genomen, met als gevolg ellenlange wachtlijsten, strenge selectiemethoden, het uitsluiten van bepaalde groepen, zoals volwassenen etc..

Steeds meer mensen vinden bij hun eerste gang naar de muziekschool het bordje 'gesloten', of kunnen op de wachtlijst worden geplaatst. Aspirant-leerlingen die daar al voor het tweede of derde jaar op staan behoren niet tot de uitzonderingen! Het is deze financiële drempel voor de muziekschool die het meest zorgen baart.

De relatief geringe deelname uit de lagere inkomensgroepen blijft een apart probleem. Bij het overwegen van financiële maatregelen om de deelname te stimuleren kan men zich afvragen in hoeverre de drempel, die er voor deze groepen kennelijk is, middels speciale lesgeldtarieven moet worden aangepakt, dan wel in hoeverre andere maatregelen nodig zijn en ontwikkeld kunnen worden.

Het drempelprobleem is een complexe zaak. Een afdoend antwoord hierop is niet zonder meer te geven.

De sectie muziekscholen is na uitvoerige discussies en raadpleging van de haar beschikbare gegevens tot de konklusie gekomen dat het zeer de vraag is, of het lesgeld DE grote oorzaak is voor deze geringe deelname. Een eerste verkenning bij de Overijsselse scholen naar de relatie tussen de hoogte van het lesgeld voor de onderhavige deelnemers en de daadwerkelijke deelname aan het muziekonderwijs geeft hiervoor geen aanwijzingen. Het lijkt daarom zinvol te kijken naar andere mogelijke oorzaken.

Door de muziekschooldocenten is in de discussies naar voren gebracht dat de aanschaf van muziekinstrumenten de minder draagkrachtige deelnemers vaak voor grote problemen stelt. Muziekinstrumenten moeten als regel door de leerling zelf worden aangeschaft. De aanschaf moet worden gedaan, terwijl de geschiktheid voor het instrument nog niet is gebleken. De aanschaf is relatief duur ten opzichte van het lesgeld, vooral voor de minder draagkrachtigen.

Indien de muziekscholen in de gelegenheid zouden worden gesteld om een instrumentarium voor verhuur en uitleen op te zetten, zou aan dit probleem in de meeste gevallen en tegen relatief geringe kosten kunnen worden tegemoet gekomen.

Leerlingen kunnen dan op een eigen instrument sparen. Het risico van een onverantwoorde besteding kan daarmee worden voorkomen doordat de geschiktheid voor een bepaald instrument reeds gebleken is voordat tot aankoop wordt overgegaan.

11.5.2 Drempels van niet-financiële aard

Door de muziekscholen worden de milieudrempel en de slechte situatie met betrekking tot de muzikale vorming in het basisonderwijs als zeer belangrijke - en wellicht - hoofdoorzaken voor de relatief geringe deelname aan het muziekonderwijs uit de lagere inkomensgroepen beschouwd.

Door in toenemende mate de opleiding van aspirant-leden van muziekverenigingen te verzorgen, is het mogelijk meer leerlingen uit de lagere inkomensgroepen een goede muziekopleiding te bezorgen. Als hoofddoel voor deze verbreding van de muzikale vorming moet echter de verbetering van de Algemeen Muzikale Vorming in het basisonderwijs worden beschouwd.

Gezien het streven van de muziekscholen om muzikale vorming voor brede lagen van de bevolking mogelijk te maken, willen zij daaraan graag een bijdrage leveren.

Door een speciaal daarvoor ingestelde commissie van het Gewest Zwolle wordt momenteel een plan ontwikkeld voor het houden van enige proefprojecten ter verbetering van deze situatie. In overleg met de muziekscholen, de onderwijsinspecties en de Culturele Raad wordt aan een opzet gewerkt om muziekschooldocenten Algemeen Muzikale Vorming in te zetten voor bijscholing en begeleiding van leerkrachten in het basisonderwijs. In diverse plaatsen in het land (b.v. Nijmegen, Utrecht, Geldrop) is op deze wijze reeds vooruitgang geboekt. Ook bij andere muziekscholen in Overijssel bestaat belangstelling voor het aangaan van dergelijke proefprojecten op korte termijn. Het is de bedoeling deze regionaal op te zetten.

De sectie verzoekt de provincie om het uitvoeren van enige proefprojecten in het schooljaar 1966/1977 mogelijk te maken en wel voor vier muziekscholen.

Naar verwachting kunnen de volledige gegevens over de opzet en de financiële konsekventies daarvan op korte termijn (1 à 2 maanden) worden ingediend.

11.6 Konklusies en aanbevelingen

- Om te sterke stijging van de lesgeldten te voorkomen (2e drempel) en om aan de groeibepèrkende maatregelen een halt toe te roepen is een verdere verhoging van het provinciaal subsidie voor de muziekscholen dringend gewenst. Om te voorkomen dat deze verhoging niet tot een relatieve verlaging van de gemeentelijke bijdrage leidt, kan de provincie erop toezien dat de subsidiërende gemeenten tenminste de trend van de jaarlijkse kostenverhoging in hun eigen bijdrage volgen.
- De sektie acht een gerichte provinciale bijdrage aan deelnemers uit de lagere inkomensgroepen alleen middels het idee van G.S. minder gewenst en niet uitvoerbaar. De sektie deelt de bezwaren van G.S. tegen de in de vorige nota door de Culturele Raad voorgestelde subsidieverdeelsleutel niet. Gezien het bovenstaande en gezien het feit, dat de verdeelsleutel reeds door G.S. is afgewezen spreekt de sektie haar voorkeur uit voor handhaving van het bestaande subsidiesysteem.
- Om aan de derde financiële drempel voor de deelnemers uit de lagere inkomensgroepen tegemoet te komen geeft de sektie in overweging om de muziekscholen middels een eenmalige financiële bijdrage in staat te stellen een instrumentarium voor verhuur en uitleen ten behoeve van de leerlingen op te zetten.
- De sektie verzoekt de provincie om het uitvoeren van enige regionale proefprojekten gericht op de verbetering van de Algemeen Muzikale Vorming in het basisonderwijs mogelijk te maken. De muziekscholen kunnen hierdoor nagaan hoe zij een rol kunnen gaan spelen bij de bijscholing en begeleiding van leerkrachten in het basisonderwijs.

Zie voor de financiële konsekwenties en de perioriteiten hoofdstuk V. SAMENVATTING EN PRIORITEITEN.

III. INSTRUMENTAAL GROEPSONDERWIJS

Aanvankelijk onder druk van de vele beperkende maatregelen, zoals bevrozing van subsidies, lesuren en leerlingestop, zijn diverse muziekscholen aan het experimenteren geslagen met het geven van instrumentale lessen aan enkele leerlingen tegelijk. Dit groepsonderwijs beperkt zich meestal tot 2 soms ook 3 leerlingen.

Bij de vooronderstelling dat deze vorm van onderwijs een financiële besparing op kan leveren valt een groot vraagteken te plaatsen, zeker als men zich de ontwikkeling op langere termijn tracht voor te stellen.

Instrumentaal groepsonderwijs is immers maar een beperkte tijd mogelijk en kan slechts onder bepaalde kondities plaatsvinden. De ervaringen wijzen reeds uit, dat twee jaar voor deze vorm van lesgeven wel ongeveer de limiet is. Daarna wordt individueel onderricht of een combinatie daarmee, noodzakelijk.

De nog prille ervaringen doen inmiddels ook vermoeden dat het niet zozeer financiële voordelen als wel pedagogische aspecten zijn die een nadere ontwikkeling van het instrumentale groepsonderwijs van belang maken. Temeer nu ook nog rekening moet worden gehouden met nieuwe subsidievoorwaarden van C.R.M., die het invoeren van groepsonderwijs op korte termijn tot een noodzaak kunnen maken, is er alle reden voor de muziekscholen om middels voorlichtings- en bijscholingsactiviteiten voor de docenten de mogelijkheden tot invoering van het instrumentaal groepsonderwijs uit te werken.

De problemen, die om een oplossing vragen zijn vooral van pedagogische en methodische aard. De muziekschooldocenten zijn voor deze vorm van onderwijs nog niet opgeleid.

Onder auspiciën van de Culturele Raad Noord-Holland heeft de Federatie van Muziekonderwijs Instellingen Noord-Holland - daartoe in staat gesteld door een provinciaal subsidie - vorig jaar voor het eerst een zgn. cursus 'groepslesmethodiek' georganiseerd voor muziekschooldocenten. De ervaringen daarmee waren dermate gunstig dat binnenkort opnieuw een dergelijke cursus van start gaat. Het is van groot belang dat de muziekscholen in Overijssel zich ook met problemen rondom het groepsonderwijs bezig kunnen gaan houden. Door een bijdrage uit het De van der Schuerenfonds worden de muziekscholen in de gelegenheid gesteld om in het seizoen 1976-1977 een cursus te houden.

Aan G.S. wordt verzocht om de muziekscholen middels een provinciaal subsidie in de gelegenheid te stellen een **provinciale** vervolgcursus groepslesmethodiek voor muziekschooldocenten te organiseren.

Voor de financiële consequenties wordt verwezen naar hoofdstuk V.

provincie overijssel

Aan het bestuur van de Culturele raad Overijssel
Postbus 527
Zwolle

uw kenmerk

uw brief van

ons nr. 25475 bijl.
afd. 4

datum 21 oktober 1975

48.21

onderwerp

subsiëring muziekscholen.

Geacht bestuur,

Na zorgvuldige overweging zijn wij tot het besluit gekomen om op uw advies over de subsiëring van de muziekscholen volgens een nieuwe verdeelsleutel niet in te gaan.

Doorslaggevend is daarbij geweest de ingewikkeldheid van de sleutel met relatief weinig effect binnen het totale beschikbare bedrag aan provinciaal subsidie. Wij erkennen dat de marge waarbinnen moet worden gedacht gering is. Niettemin hebben wij de idee dat in het aspect: gedifferentieerde tariefstelling naar draagkracht (element motie statenlid Beijers) een mogelijkheid schuilt om de muziekonderwijskansen voor belangstellenden in de lagere inkomensgroepen groter te maken dan tot nu toe het geval is.

Onze gedachten gaan daarbij met name naar een systeem van bijdragen aan muziekscholen waardoor gegadigden uit nader te bepalen lage inkomensgroepen in staat worden gesteld muziekonderwijs te genieten. Wij denken daarbij aan zodanige bedragen dat de kosten van de lessen aan leerlingen uit die categorie door het provinciaal subsidie gewaarborgd zijn. Dit subsidie zou dan aan de school kunnen worden uitbetaald. De school zal in dat geval de inkomenspositie van ouders moeten beoordelen en administreren met het doel de provincie jaarlijks tevoren bericht te kunnen zenden ter bepaling van het subsidie.

Dit systeem zou in de plaats kunnen komen van het huidige en zou tevens binnen de bestaande financiële marge gerealiseerd moeten kunnen worden.

Over deze nog niet verder uitgewerkte gedachte verzoeken wij u ons van advies te dienen. Met name t. a. v. de mogelijkheden en de wijze van uitvoeren. Wij stellen het op prijs indien uw advies voor 1 januari 1976 aan ons wordt uitgebracht.

coll.

Gedeputeerde staten van Overijssel,

voorzitter,

griffier,

IV. OVERIGE STIMULERENDE MAATREGELEN

Witte plekken

Stimulerende maatregelen door de provincie om tot het opvullen van witte plekken te komen, die er in onze provincie nog altijd zijn, zijn door de culturele raad ook reeds meerder malen onder de aandacht van Gedeputeerde Staten gebracht. Het kaartje, als bijlage 1 gevoegd bij de vorige subsidienota, geeft een overzicht van de witte plekken in de provincie.

Uiteraard is een adekwate provinciale bijdrageregeling in de exploitatiekosten van de muziekscholen de beste stimulans om aarzelingen ter plaatse bij het stichten van een muziekschool te overwinnen. Dit kunnen we ook leren van onze buurprovincies. Zolang deze er nog niet is pleiten wij opnieuw voor een startsubsidie-regeling in de aanloopkosten om de betreffende gemeenten over de brug te krijgen.

Te denken valt aan een in b.v. vijf jaar aflopende procentuele bijdrage in de totale exploitatiekosten, te beginnen bij b.v. 25%. De regeling die onlangs is getroffen ten behoeve van een aantal muziekscholen in Overijssel, die funktioneren als dépendances van Drenthse scholen kan hierbij model staan.

Gebouwen

Reeds enige malen, o.m. in 'Cultuur in Cijfers' en de vorige subsidienota over de muziekscholen is door de culturele raad de benarde huisvesting van de meeste muziekscholen in de provincie onder de aandacht gebracht. Aangezien hierover nog nimmer een standpunt is vernomen brengt de sektie dit probleem hier opnieuw onder de aandacht.

Het grootste probleem bij de muziekschoolgebouwen is dat zij niet voldoen aan de eisen die het muziekonderwijs daaraan stelt. Vooral de geluidsoverlast is bij deze behuizingen een probleem.

Sinds jaar en dag is in Gelderland een stimulerende subsidie-regeling hiervoor van kracht. Hierdoor zijn vele verbeteringen tot stand gekomen.

De sektie hoopt, dat juist nu via de D.A.C.W.-regeling bouwprojecten in deze sektor voor verschillende gemeenten dichter onder het bereik komen, ook de provincie een duw in de goede richting zal willen geven, zoals zij ten aanzien van diverse andere gemeenschapsvoorzieningen (o.a. sporthallen) een stimulerende rol heeft vervuld.

Voor de financiële konsekwenties wordt verwezen naar hoofdstuk V.

V. SAMENVATTING EN PRIORITEITEN

Meer financiële armslag voor het muziekonderwijs in Overijssel is noodzakelijk, teneinde achterstanden in de beschikbaarheid van het muziekonderwijs in deze provincie op te heffen. Wij doen hiertoe aan het Provinciaal Bestuur de volgende aanbevelingen.

A. Maatregel ter verlaging van de financiële drempels voor de deelnemers

1. Verhoging van het provinciaal aandeel in de kosten van het muziekschoolonderwijs,
Kostenraming p.m. x)
Wij geven in overweging een verhoging van de bijdrage per klokuur naar een nivo van 10% van de kosten (SOM-standpunt) volgens het huidige systeem. Als alternatief kan dienen de voorgestelde verdeelsleutel in de subsidie-nota van de Culturele Raad d.d. december 1974, waarin een relatie wordt gelegd tussen het subsidiebedrag en het aantal deelnemers uit de lagere inkomensgroepen.
2. Als aanvulling op A.1. stellen wij voor het beschikbaar stellen van een éénmalig bedrag ad f 183.371,-- ten behoeve van de onderscheiden muziekscholen (zie bijlage 2).

B. Stimulerende maatregelen met betrekking tot projecten

1. Een provinciaal subsidie in de kosten van een vervolgvoorlichtings-bij-scholingskursus instrumentaal groeps-onderwijs, in het bijzonder ten behoeve van de muziekschooldocenten in de provincie in het schooljaar 77/78
Kostenraming f 5.000,-- (begrotingsjaar 1977).
2. Een provinciaal subsidie in de kosten van enige regionale proefprojecten ter verbetering van de Algemeen Muzikale Vorming in het basisonderwijs door middel van inschakeling van A.M.V.-docenten van de muziekscholen.
Kostenraming + f 44.000,--.
Gemiddeld per proefproject f11.000,--.
Gevraagd wordt een bijdrage voor 4 projecten.
3. Een bijdrageregeling in de kosten van nieuwbouw en/of verbouw van muziekscholen.
Kostenraming maximaal f 500.000,-- per gebouw.
4. Een startsubsidiereregeling voor nieuwe muziekscholen en/of dependances.
Kostenraming p.m.

N.B. De onder categorie A en B genoemde voorstellen betreffen zaken van ongelijke orde. Uit de tekst van de nota zal u gebleken zijn dat categorie A sprake is van een subsidie gericht op het laag houden van drempels voor de individuele deelnemers te verrekenen via de instellingen en bij categorie B van projectsubsidies aan de instellingen direkt, waardoor zij zich in hun beleid ock meer en beter kunnen richten op deelname uit de lagere inkomensgroepen. Bij de vraag naar wat het belangrijkste is en het eerst gedaan moet worden kan slechts worden gesteld dat A.1 en B.1 een gelijke prioriteit hebben. Financieringsmaatregelen en maatregelen met betrekking tot de inhoud en beschikbaarheid van het onderwijs kunnen in de huidige situatie niet van elkaar worden losgemaakt. Beide moeten aandacht hebben en vragen dringend om maatregelen.

x) Een zorgvuldige berekening is hiervoor nodig. Daarvoor ontbreken momenteel voldoende gegevens. Volgens een ruwe schatting, waarbij er vanuit gegaan wordt dat de provinciale bijdrage op het ogenblik 4 à 4,5% zou bedragen, kan gedacht worden aan een verhoging van de huidige bijdrage met 4 à 500.000 gulden, bij een verhoging tot 10% ineens.

BIJLAGE 2

Totale behoefte bij de Overijsselse muziekscholen aan
uitleeninstrumentarium

(volgens opgave directeuren, peildatum 12 februari 1976).

Houten blaasinstrumenten:

32 dwarsfluiten	f	25.600,--
22 hobo's	"	44.000,--
23 klarinetten	"	18.400,--
7 fagotten	"	24.500,--
6 saxofoons	"	11.400,--
11 diverse instrumenten	"	14.321,--

Koperen blaasinstrumenten:

11 trompetten	"	5.900,--
6 trombones	"	6.000,--
overige instrumenten	"	10.100,--

Strijkinstrumenten:

18 violen	"	6.600,--
overige instrumenten	"	6.150,--

Diversen:

Gitaren	"	2.350,--
13 Kleine akkordeons	"	6.500,--
1 Xylofoon	"	1.550,--

Totaal f 183.371,--
=====

Zwolle, 1 april 1976
Nummer CR/GvA/CF/6832